

सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत हाती घ्यावयाच्या रस्ते,
इमारती व पुलांच्या प्रकल्पाकरिता सल्लागाराची नेमणूक
करणे - अधीक्षक अभियंता यांना अधिकार देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक बांधकाम विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: खाक्षेस-२०१८/प्र.क्र.७५/रस्ते-९अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई
दिनांक : ०१ जानेवारी, २०२०

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक खाक्षेस-२०१८/प्र.क्र.७५/रस्ते-९अ,
दिनांक २५.०१.२०१९
- २) शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक खाक्षेस-२०१८/प्र.क्र.७५/रस्ते-९अ,
दिनांक २५.०२.२०१९

प्रस्तावना -

सार्वजनिक बांधकाम विभागात रस्ते, पुल व इमारतीच्या संकल्पनासाठी, बांधकामासाठी तसेच विशेष दुरुस्तीसाठी पुरेसे तांत्रिक नैपुण्य जरी उपलब्ध असले तरी, काही वेळा अपु-या कर्मचारी वर्गामुळे अथवा काही प्रसंगी गुंतागुतीचे तांत्रिक प्रश्न, आधुनिक तंत्रज्ञानाची गरज, पर्यावरण विषयक अभ्यास व तत्सम बाबी, सुसाध्यतेची पडताळणी, संशोधनात्मक अभ्यास तसेच खाजगीकरणानुन करावयाच्या प्रकल्पांसाठी कायदेविषयक, अर्थविषयक अन्वेषण अशा बाबींसाठी सल्लागार किंवा तज्ञ नेमण्याची आवश्यकता भासते. सबब, शासनाने दिनांक २५.०१.२०१९ रोजी सल्लागार नेमण्याबाबतचा शासन निर्णय प्रसिध्द केला असून त्यान्वये मुख्य अभियंता ते सार्वजनिक बांधकाम विभाग स्तरावर सल्लागार सेवा नियुक्तीचे अधिकार प्रदान करण्यात आलेले आहेत.

सद्यस्थितीत सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारितील कनिष्ठ अभियंता, उप अभियंता यांच्या बहुतांश जागा रिक्त आहेत. सबब, क्षेत्रीत स्तरावर पर्यवेक्षण, संनियंत्रण, संकल्पन, आलेखन, इत्यादी कामांसाठी पुरेसा मनुष्यबळ उपलब्ध नाही. सबब, सदर कामांसाठी अधीक्षक अभियंता/कार्यकारी अभियंता यांना विविध सल्लागारांची आवश्यकता भासते. लहान कामांसाठी सल्लागारांच्या नियुक्तीचे प्रस्ताव मुख्य अभियंता पर्यंत मंजूरीसाठी जातो. सदर प्रक्रियेत होणारा कालापव्यय टाळण्यासाठी लहान कामांसाठी लागण्या-या सल्लागारांच्या नियुक्तीसाठी मुख्य अभियंता यांना प्रदान करण्यात आलेल्या सल्लागारांच्या नियुक्तीचे अधिकार विभाजित करुन सदरहू अधिकार अधीक्षक अभियंता यांना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यानुसार खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

सार्वजनिक बांधकाम विभागांतर्गत हाती घ्यावयाच्या रस्ते, इमारती व पुलांच्या प्रकल्पाकरिता सल्लागाराची नेमणूक करणेबाबत संदर्भाधीन दिनांक २५.०१.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये (परिच्छेद क्रमांक २.१.३ व परिच्छेद क्रमांक २.२) प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांत बदल करण्यात येत असून सल्लागारांच्या नियुक्तीबाबत खालीलप्रमाणे सुधारित अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत :-

सल्लागाराची सरळ नियुक्ती/जाहिर निवेदेद्वारे नियुक्ती करण्याबाबतचे सुधारित अधिकार खालीलप्रमाणे असतील :-

अ.क्र.	कामाचे स्वरूप	सदर शासन निर्णयानुसार सक्षम प्राधिकारी
१	रुपये ५ लक्ष पर्यंत (प्रत्येक प्रकरणी)	अधीक्षक अभियंता स्तरावरील निविदा समिती
२	रुपये ५ लक्ष ते २५ लक्ष पर्यंत (प्रत्येक प्रकरणी)	मुख्य अभियंता स्तरावरील निविदा समिती
३	रुपये २५ लक्ष ते ५.०० कोटी पर्यंत (प्रत्येक प्रकरणी)	सचिव (रस्ते)/सचिव (बांधकामे) यांच्या अध्यक्षतेखालील सार्वजनिक बांधकाम विभाग स्तरावरील निविदा समिती
४	रुपये ५.०० कोटी पेक्षा जास्त (प्रत्येक प्रकरणी)	सचिव (रस्ते)/सचिव (बांधकामे) यांच्या अध्यक्षतेखालील सार्वजनिक बांधकाम विभाग स्तरावरील निविदा समिती (वित्त विभागाच्या सहमतीने)

२. मुख्य अभियंता यांनी प्रादेशिक स्तरावर व लहान कामांसाठी अधीक्षक अभियंता यांनी मंडळ स्तरावर सल्लागारांचे स्वतंत्र पॅनल तयार करावेत. नवीन पॅनल सन २०२० ते २०२३ या कालावधीसाठी (दिनांक १.०४.२०२० पासून) गठीत करण्यात यावेत. यापुढे दर तीन वर्षांनी पॅनल अद्ययावत करणे/ नव्याने अधिक सल्लागार घेणे याबाबतची कार्यवाही करावी.

३. सल्लागार/तज्ञ नेमणे अनुज्ञेय असेल अशा बाबी :-

मुख्य अभियंता व अधीक्षक अभियंता स्तरावर खालील बाबींसाठी सल्लागारांचे पॅनल बनविण्यात यावेत :-

- (१) गुंतागुतीची दुरुस्ती व पुनर्स्थापित पूल व इमारतीची बांधकामाची (Rehabilitation) प्रकरणे.
- (२) असाधारण गुंतागुतीच्या विशेष प्रश्नाबाबतची प्रकरणे.
- (३) प्रकल्प व्यवस्थापन (Project Management), पर्यवेक्षण (Supervision), उपकरण साधना (Instrumentation), प्रकल्प अहवाल (Report) आणि संनियंत्रण (Monitoring)
- (४) गुंतागुतीच्या बांधकामाचे विशेषीकृत संकल्पन (Design) आणि तपासणी (Proof Consultancy)
- (५) प्रकल्पांचे सर्वेक्षण व अन्वेषण.

- (६) सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या रस्ते व इमारती यांचे आलेखन, संकलन, व रस्तेदुरुस्ती बाबत संगणक कामासंबंधीचे विकसन. (Software Development)
- (टीप :- खाजगीकरणांतर्गत/अर्थसंकल्पीय/ठेव अंशदान व इतर कोणत्याही योजनेतील ३० मीटर वरील पूल, रेल्वे उड्डाणपूल व इतर बांधकाम यांची संकल्पचित्रे अधीक्षक अभियंता, संकल्पचित्र मंडळ (पूल) यांचेकडूनच तपासण्यात यावीत. अधीक्षक अभियंता, संकल्पचित्र मंडळ (पूल) यांच्याकडे मनुष्यबळाची कमतरता असल्यास किंवा काही विशेष प्रकारच्या बांधकामाचे संकल्पचित्र तपासण्यास संकल्पचित्र मंडळ असमर्थ असल्यास अधीक्षक अभियंता, संकल्पचित्र मंडळ (पूल) यांनी तसे संबंधित मुख्य अभियंता यांना प्रस्तावित करावे. तदनंतर सदर संकल्पचित्रे मुख्य अभियंता यांनी खाजगी सल्लागार नेमून तपासावीत.)
- (७) बांधकामाचा वातावरणावर होणा-या आघातासंबंधी तसेच प्रकल्पांच्या तांत्रिक आणि आर्थिक सुसाध्यतेची पडताळणी करून निर्धारण व अहवालासाठी सल्लागार सेवा.
- (८) भुसंपादन, वनजमीनी हस्तांतरणासाठी प्रस्ताव तयार करणे. तसेच सेवावाहिन्या स्थलांतरीत करण्याबाबतचा प्रस्ताव करणे व प्रक्रिया पार पाडणेसाठी सल्लागार सेवा.
- (९) लवाद चालवण्यासाठी टेक्नोलीगल सल्लागार नेमणे, कायदेविषयक बाबींवर विधी सल्लागारांचा सल्ला व सेवा घेणे.
- (१०) रस्त्यावरील वाहतुक गणना व अहवाल बनविण्यासाठी सल्लागार सेवा.
- (११) ऑकॉस्टीकल डिझाईन, लॅन्ड स्केपींग डिझाईन, गार्डनींग, हॉर्टीकल्चर साठी साठी सल्लागार सेवा.
- (१२) खासगी वास्तुविशारद सल्लागार सेवा
- (१३) फायर व सेफ्टी सल्लागार सेवा
- (१४) MEP व HVAC कन्सल्टंट सल्लागार.
- (१५) सा.बां.विभागाचे कामकाज नियोजन, भविष्यकालीन इमारती व रस्ते बांधकाम क्षेत्रामध्ये नवीन उपलब्ध तंत्रज्ञानाच्या अनुषंगाने करावयाचे धोरणात्मक बदल व त्यासाठी Strategy ठरविणे.
- (१६) रोकडप्रवाह परिगणीत करण्याबाबतच्या सल्लागार सेवा
- (१७) मोठ्या प्रकल्पांच्या गुंतागुंतीच्या निविदा कागदपत्रांच्या छानणीसाठी सेवा (वार्षिक ताळेबंद, निव्वळ किंमत (net worth), इत्यादी)
- (१८) रस्ते सुरक्षा सल्लागार सेवा
- (१९) इमारती विषयक आराखडे व अंदाजपत्रके तयार करणेसाठी सल्लागार सेवा.
- (२०) सा.बां.विभागाच्या कामाशी संबंधित इतर विषय (विशिष्ट तंत्रज्ञान विषयक सेवा)
- (२१) तातडीने हाताळाव्या लागणा-या न्यायालयीन प्रकरणात विधी सल्लागारांची नेमणूक करणे
- (२२) या व्यतिरिक्त आवश्यक भासणा-या संकिर्ण सेवा

४. सल्लागारांच्या नियुक्ती विषयक इतर अटी व शर्ती दिनांक २५.०१.२०१९ च्या शासन निर्णयाप्रमाणेच असतील.

५. जाहिर निविदेद्वारे अथवा थेट सल्लागारांच्या पॅनल मधून सल्लागारांच्या नियुक्तीसाठी आधारभूत किंमत ठरविण्यासाठी अंदाजपत्रक तयार करणे व मंजूरीसाठीची कार्यपद्धती :-

- (१) रुपये ५ लक्ष पर्यंतच्या अंदाजपत्रकासाठी सल्लागारांची नियुक्ती जाहिर निविदेद्वारे अथवा पॅनल मधील सल्लागारांकडून कोटेशन मागवून करता येईल.
- (२) सल्लागारांची नियुक्ती करण्यासाठी सल्लागार सेवेचा आवाका (ToR) ठरवून घेण्यात यावा.
- (३) सल्लागार विषयक कामाचे अंदाजपत्रक तयार करतांना सल्लागार विषयक कामासाठी आवश्यक असणारे विविध तज्ञ, विविध विषयांचे अभियंते, तांत्रिक कर्मचारी यांची सल्लाविषयक कामासाठी लागणारे मॅन मॅथ ठरवावेत व दिनांक २५.०१.२०१९ च्या शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे दिवसाचे दर विचारात घेवून व इतर अनुषंगिक गोष्टी जसे की, अहवालन, मुद्रन (printing), कार्यालयीन खर्च व वाहतूक खर्च अंतर्भूत करून अंदाजपत्रक तयार करावे.

सदर अंदाजपत्रकास खालीलप्रमाणे मान्यता देण्याचे अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत :-

अ.क्र.	अंदाजपत्रकाची किंमत	तांत्रिक मान्यता देण्यास सक्षम प्राधिकारी
१	रुपये ५ लक्ष पर्यंत (प्रत्येक प्रकरणी)	संबंधीत अधीक्षक अभियंता
२	रुपये ५ लक्ष ते ५ कोटी पर्यंत (प्रत्येक प्रकरणी)	संबंधीत मुख्य अभियंता

- (४) सल्लागार सेवेसाठी मंजूर अंदाजपत्रकाची किंमत ही सल्लागारांकडून कोटेशन मागवितांना आधारभूत (Basic cost of consultancy) म्हणून निविदेत अंतर्भूत करावी.
- (५) सल्लागाराचा सेवा कालावधी निश्चित करण्यात यावा तसेच सल्लागार सेवा कामाचे माईलस्टोन (टप्पे) निश्चित करून त्याप्रमाणे कामाचे टप्पे (स्टेजेस) निश्चित करावेत.
- (६) सेवा सल्लागाराच्या नेमणूकीसाठी निविदा/कोटेशन काढतांना कामाच्या विविध टप्प्यांवर देय असणारे शुल्क अंतर्भूत करण्यात यावे.

६. वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २२६/व्यय-११, दिनांक १९.११.२०१८ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००१०११३१८०८९३१८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चंद्रशेखर जोशी)

सचिव (रस्ते), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (सार्वजनिक बांधकाम विभाग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

२. महालेखापाल-१, लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखापरिक्षा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
३. महालेखापाल-२, लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखापरिक्षा, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
४. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सचिव (रस्ते), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग (सर्व)
९. आ.वि.स तथा सहसचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. अधीक्षक अभियंते, सा.बां.मंडळ/विशेष प्रकल्प मंडळ (सर्व)
११. कार्यकारी अभियंते, सा.बां.विभाग/जिल्हा परिषद बांधकाम विभाग (सर्व)
१२. सर्व तांत्रिक अधिकारी, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. निवडनस्ती (रस्ते ९-अ)